

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 366

гр. Пловдив, 03.10.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в
закрито заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и втора година
в следния състав:

Председател: Васил Ст. Гатов

Членове: Милена Б. Рангелова
Деница Ц. Стойнова

като разгледа докладваното от Милена Б. Рангелова Въззивно частно
наказателно дело № 20225000600393 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 243, ал. 7 от НПК.

Образувано е по жалба на адв. Н. С., процесуален представител на ЕООД „*“ гр. *, срещу определението № 710/17.08.22 г. по ч.н.д. № 1432/22 г. на ПлОС, с което е било потвърдено постановлението на ОП-Пловдив от 28.07.22 г. за прекратяване, на осн. чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, на наказателното производство по дознание № 224/21 г. по описа на *, водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 282а НК, от което дружеството се е явявало пострадало.

Жалбата е депозирана в срок. С нея се критикува възприетото от първия съд становище на автора на потвърденото постановление за липса на субективна страна на разследвания забавен отказ на директора на * дирекция да продължи срока за изграждане на разрешеното на ЕООД „*“ водоземане с цел производство на ел.енергия. Счита се, че прокуратурата не е взела предвид, че този отказ демонстрира намерение да се погази закона, да не се зачетат задължителните указания на ВАС, да се zlepоставят интересите на търговеца и в последна сметка – да се нахърнят обществените отношения, осигуряващи нормална работа на държавния апарат. Според лансираната позиция разследваното поведение не може да бъде оправдано с приетите от прокурора липса на кадрова обезпеченост, прекомерна натовареност и противоречивост в тълкуването на приложимите правни норми, доколкото засегнатият обект на наказателноправна защита бил с голяма значимост, а административният орган е длъжен да познава правната материя, с която работи. Жалбоподателят е на мнение, че подобни обстоятелства би могло да се интерпретират единствено като смекчаващи, не и като изключващи умисъла, както е приел прокурорът. Претендира въззивната инстанция да отмени атакувания съдебен акт и потвърденото с него прекратително постановление на ОП-Пловдив.

Пловдивският апелативен съд прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на жалбата, повод за образуване на въззивното дело, и съображенията, изложени в атакуваното определение. И прие, че това определение не е законосъобразно и подлежи на отмяна.

Това е така, доколкото не изразява позиция по всички въпроси, предмет на

дължимия контрол по чл. 243 НПК.

За да провери правилността на извода на прокурора, че няма осъществено престъпление, съдът е длъжен да направи преценка дали са събрани и съобразени възможните относими към случая доказателства, както и следваща преценка – дали от тези доказателства се установява нечие престъпно поведение.

ПАС счита, че фактологията на процесното събитие е подробно и коректно установена. Впрочем по фактическата страна на казуса няма каквито и да са спорни моменти. Не така стои обаче въпросът с неговата правна страна. Възивният съд вижда съществен пропуск на прокурора и на окръжния съд, свързан с правната проблематика. Пропускът се състои в необсъждането на всички обективни признаци на деянието от 2020 г. с квалификация по чл. 282а НК, за разследване на което е образувано прекратеното наказателно производство.

Прокурорът и проверяваната инстанция не са отчели, че реализирането на обективната страна на деянието по чл. 282а НК изисква да са осъществени нормативно предвидени условия за издаване на разрешение за определена дейност. С други думи, в дадена нормативно уредена ситуация виновното длъжностно лице трябва да е имало (пренебрегнато) задължение да го издаде. Въпросът защо не го е издало (като е отказало или забавило произнасянето си) е произведен от първия въпрос. В прекратителното постановление и в съдебния акт бездействието на директора на * дирекция да удовлетвори искането от 2014г. за продължаване срока за завършване на строителството по издадено на ЕООД „*“ през 2003г. разрешение за водовземане от река * с цел производство на ел.енергия е разглеждано само по себе си. И в двата акта въобще не е засегнат споменатият първичен въпрос – дали претендираното от ЕООД „*“ продължаване срока на завършване на строителството е било изискуемо според действащите (към момента на произнасянето на директора) нормативни актове. Касае се за особено съществена непълнота на прокурорските и съдебните съображения за прекратяване на наказателното производство, доколкото единствено осъществяването на предвидените нормативни предпоставки за продължаване срока за изграждане на водовземането има потенциал да придаде необходимата висока степен на обществена опасност на поведението на компетентния орган. Казано другояче, за наказателна отговорност по чл. 282а НК на директора на * дирекция може да се говори само ако се е дължало положително произнасяне по претенцията от 2014г.

Впрочем непълните разсъждения на прокурора и съда дори не са коректни, доколкото не изхождат от точния вид на оспорваното произнасяне на директора на * от 2020 г. – то представлява ОТКАЗ за продължаване на срока за строителството (и успоредно с това отнемане на самото разрешение за водохващане от 2003г.). Прокурорът и окръжният съд са обърнали внимание единствено на едномесечната забава в постановяването на този отказ (и са приели, че не е умишлена, следователно не е престъпна). Явно не са съобразили, че закъснението би имало съставомерно значение само в случай че претендираното продължаване срока на изграждане на водовземането беше (все пак) издадено. А то не е било издадено, а отказано, ведно с отнемане на самото разрешение за изграждане. Следователно централният спорен въпрос се оказва законосъобразността на (отрицателното) произнасяне на компетентното длъжностно лице **по съществото на случая**. Именно този съставомерен въпрос не само не е решен, но и не е поставен.

Казано накратко: прокурорът е бил длъжен да отговори конкретно (и недвусмислено) на въпроса дали ЕООД „*“ е имало **право** на продължаване срока за строителство – право, на което да е съответствало **задължение** на директора на * дирекция, расп. дали *отказът* да се удовлетвори, е постановен при знание, че се нарушават "предвидените в нормативен акт условия".

Той не само не е сторил това, но е и пренебрегнал необходимостта от проверка на условията за действие на самото разрешително за водовземане с цел производство на ел.енергия (в контекста на приетите след неговото издаване през 2003г. нормативни актове, въвеждащи допълнителни изисквания – по-конкретно ПУРБ ИБР /2016-2021/, и с оглед незапочналото строителство, считано от 2003г. до момента на исканото продължаване през 2014г.). Въпросът за възможността на дружеството да получи удължаване срока за строителство, респ. за законосъобразността на решението да му бъде отнето самото разрешително за водовземането, заема по-голяма част от сигнала, който е послужил за повод за образуване на наказателното производство. Освен това е разискван детайлно в съдебни актове на административните съдилища, постановявани по жалба против произнасянията на директора на * дирекция по казуса, а и в експертиза, която е коментирана в тези актове. Вижда се, че прокурорът е имал изобилен материал, който да анализира. Неизвършвайки анализ в набелязаните по-горе аспекти, е произнесъл един неаргументиран акт.

Липсата на необходимия юридически анализ на обективните признаци на отрицателното произнасяне на директора на споменатата дирекция не позволява същинска проверка на прокурорското постановление, а и първоинстанционният съдебен акт, който също е голословен, не може да бъде прескочен. Няма как ПАС да го замести със собствени разсъждения, с които да потвърди или отмени прокурорското прекратяване. Въззивната инстанция трябва да разполага със съдебни мотиви, за да може да провери основателността на въззивната жалба.

Съвсем очевидно е, че казусът се нуждае от допълнително обмисляне на първо място от страна на прокурора. Той пак може да достигне до извода за неосъществяване на субективната страна на деянието, но преди това трябва изрично да каже дали отказът за продължаване срока за изграждане на водовземането е нарушавал нормативни изисквания (а при положителен отговор и да ги назове). Съответно окръжният съд следва да прецени правилността на прокурорската преценка, ако бъде сезиран с жалба срещу поредно прекратяване на наказателното производство. Ако се окаже, че въпросният обективен признак липсва, разсъжденията относно субективната страна на казуса губят своята релевантност, доколкото субективната страна на дадено поведение е отражение на неговата обективна страна в съзнанието на дееца. Едва ако се счете, че обективната страна е осъществена, трябва да се подложи на преценка субективната страна, след като наличието и на двете е основанието за търсене на наказателна отговорност.

Извън горното, ПАС държи да вметне, че по дела, по които няма привлечено като обвиняем лице, изводът за липса на извършено престъпление би могъл да се изведе от субективната страна на даденото поведение в крайно редки хипотези (само при съвършена яснота относно представите на потенциалния деец, каквато в настоящия случай не се наблюдава).

В заключение – ПАС не може да осъществи своите контролни правомощия, тъй като е сезиран с жалба срещу акт, в който отсъства аргументирана преценка на съставомерните признаци на разследвания отказ на директора на * дирекция. По сходна причина проверяваната инстанция е била лишена от своите контролни правомощия, но при все това се е произнесла, като немотивирано е потвърдила немотивирания прокурорски акт.

Единственият изход от тази процесуална ситуация е връщане делото на прокуратурата за анализ на правните проблеми, които настоящият казус поставя.

Ето защо Пловдивският апелативен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ **определението** № 710/17.08.2022г. по ч.н.д. № 1432/22г. на ОС-Пловдив, с което е било отменено постановлението на ОП-Пловдив от 28.07.22 г. за прекратяване, на осн. чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, на наказателното производство по дознание № 224/21 г. по описа на *, водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 282а НК, **както и постановлението** и ВРЪЩА делото на ОП-Пловдив за изпълнение на дадените в мотивната част указания.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____